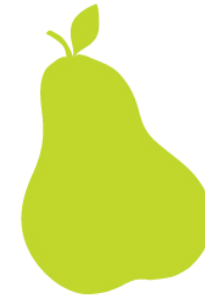

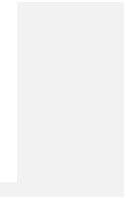
Skolefrukt.no

eplekjekk
Skolefrukt.no

hey på pæra
Skolefrukt.no

Undersøkelse om Skolefrukt

Rapport

Gjennomført for våren 2010 med
Questback

Om undersøkelsen

- **Formålet** med undersøkelsen er å få innsikt og evaluere skolefrukt for våren 2010. På sentrale spørsmål kan vi sammenlikne resultater med tidligere semestre for å følge utviklingen.
- **Populasjonen** er alle grunnskoler i Norge som er påmeldt administrasjonssystemet skolefruktsys.no. Da undersøkelsen ble gjennomført var populasjonen ca. 70 % av alle 1-10 og 8-10 skoler (gratisordningen) og ca. 50 % av de rene barneskolene (1-7 skoler).
- Målgruppen var **skolefruktansvarlige** ved skolene. Skolefruktansvarlige er de som har hovedansvaret for praktiske forhold knyttet til frukt/grønt på skolen. Det kan være rektor (spesielt på mindre skoler på under 100 elever), vanlig lærer, vaktmester eller kontorpersonell.
- Metode: Undersøkelsen ble gjennomført av Opplysningskontoret for frukt og grønnt ved bruk av Questback, noe som også innebærer spørsmål/svar på Internet.
- Utvalg:
  - Alle registrerte skolefruktansvarlige ved påmeldte skoler fikk e-post med tilsendt skjema, totalt 2038 skolefruktansvarlige. Det var totalt **1078** som svarte, dvs. en svarprosent på 53 %. Dette er omtrent samme svarprosent som tidligere undersøkelser.
  - Noen respondenter har valgt ikke å svare på noen spørsmål. Her vil utvalget da være de som har svart på spørsmålet.
- Gjennomføring: Undersøkelsen ble gjennomført i perioden **12.5. til 26.5. 2010**. Respondentene ble bedt om å svare ut fra sine erfaringer for våren 2010.
- Hovedansvarlig for gjennomføring og analyse: Tore Angelsen

Oppsummering/konklusjoner

- Det er fortsatt høy andel som enten er svært eller ganske fornøyd med skolefruktordningen, 80 % på skoler med gratis frukt/grønt og 73 % på skoler med foreldrebetaling.
- Over en periode på 2 år, fra våren 2008 til våren 2010, er det en tendens til at skoler med gratis fruktordning har noen færre entusiaster som svarer "svært fornøyd". Totalt sett ser vi også at det er noen færre skolefruktansvarlige som svarer at de synes fukten har "svært god" kvalitet og det er noen flere som er misfornøyd med variasjon i frukttyper.
- De fleste skolefruktansvarlige oppfatter at frukten på skolen er omtrent like god som den frukten en får ellers. De som synes skolefrukten er dårligere legger vekt på at den kan være for umoden eller for moden, og spesielt gjelder dette sårbar frukt som pærer og banan.
- Den faktoren som har holdt seg best av de vi måler er oppfattelsen av leverandørene. Oppfølgingen fra leverandørene når det gjelder pålitelighet, riktig mengde etc. har vært stabilt meget høy helt siden gratisordningen ble innført høsten 2007.
- Det er et klart flertall av de skolefruktansvarlige som mener gratis skolefrukt er et godt tiltak fra staten. Blant skoler med gratis er det flere enn på foreldrebetalte skoler som mener at kommunene bør prioritere skolefrukt fremfor andre tiltak. Det indikerer at de skolene som opplever å få gratis frukt ser verdien i større grad enn sett utenfra.
- En mener også at skolefrukt er bra for elevenes helse og at det øker trivsel. I løpet av to og et halvt år er det noen færre som mener at skolefrukt bidrar til at elevene spiser mindre usunn mat i løpet av skoledagen.

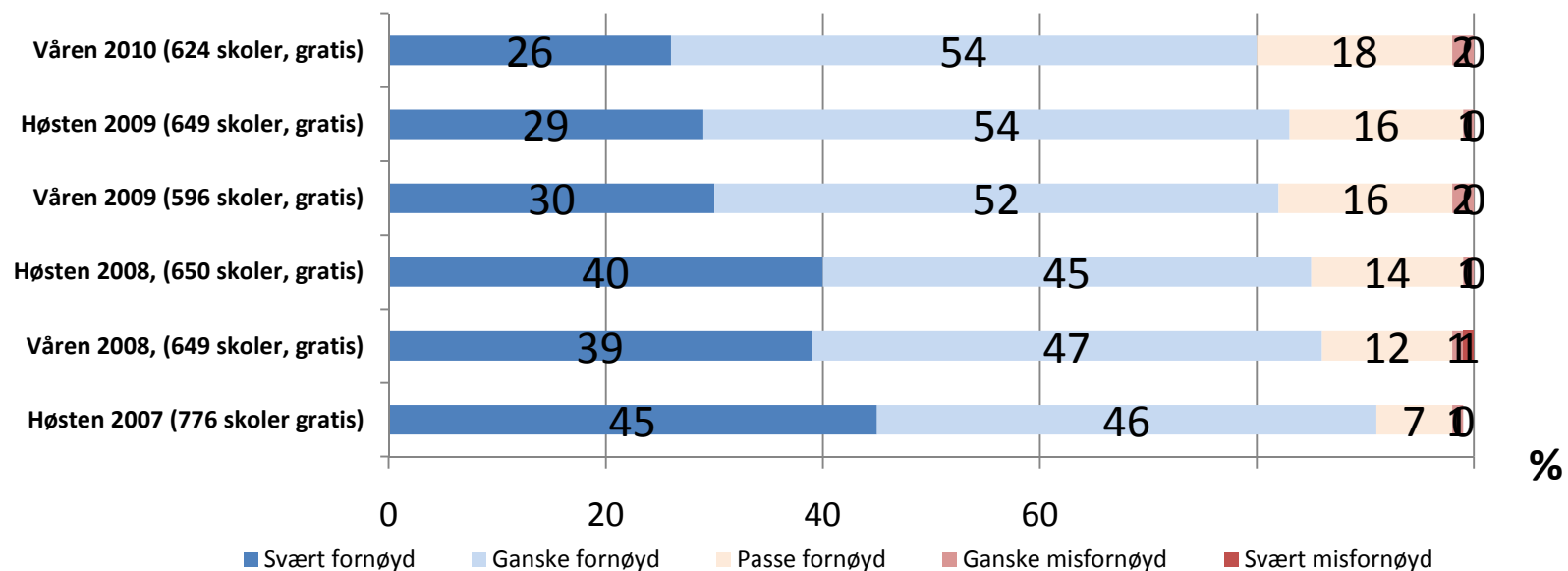
Våre innspill

- Det er viktig at hver leverandør går gjennom svarene fra sine skoler (fra de skolene som har gitt tillatelse til å gi svarene videre til lokal leverandør). Her vil en fange opp hva skolene er fornøyd med og hva som kan forbedres. Generelt vil vi fortsatt oppfordre leverandørene til god variasjon av frukt og grønnsaker, og til å levere kvalitet i henhold til oppsatte krav.
- I tillegg vil vi oppfordre til bruk av etiketter som viser når skolene skal spise fruktene som blir levert. Spesielt med tanke på at det en kan være misfornøyd med er for umoden eller for moden frukt. Etikettene vil kunne hjelpe skolene til å spise frukten på mest mulig riktig tidspunkt.
- Det at noen færre mener skolefrukt bidrar til mindre usunn mat kan tyde på at skolefrukt er blitt litt for alminneliggjort. Det kan være at kun satsting på tilgjengelighet, dvs. gratis frukt, ikke endre elevens holdninger i stor nok grad. En større satsing på informasjonstiltak i tillegg til gratis frukt vil antakelig ha en klart sterkere effekt på elevenes holdninger knyttet til sunn vs. usunn mat.

- Grad av fornøydhet med skolefruktordningen

8 av 10 skoler med gratis fruktordning er enten svært eller ganske fornøyd med ordningen. Andelen "svært fornøyd" har imidlertid stadig blitt lavere siden introduksjonen av gratis frukt høsten 2007.

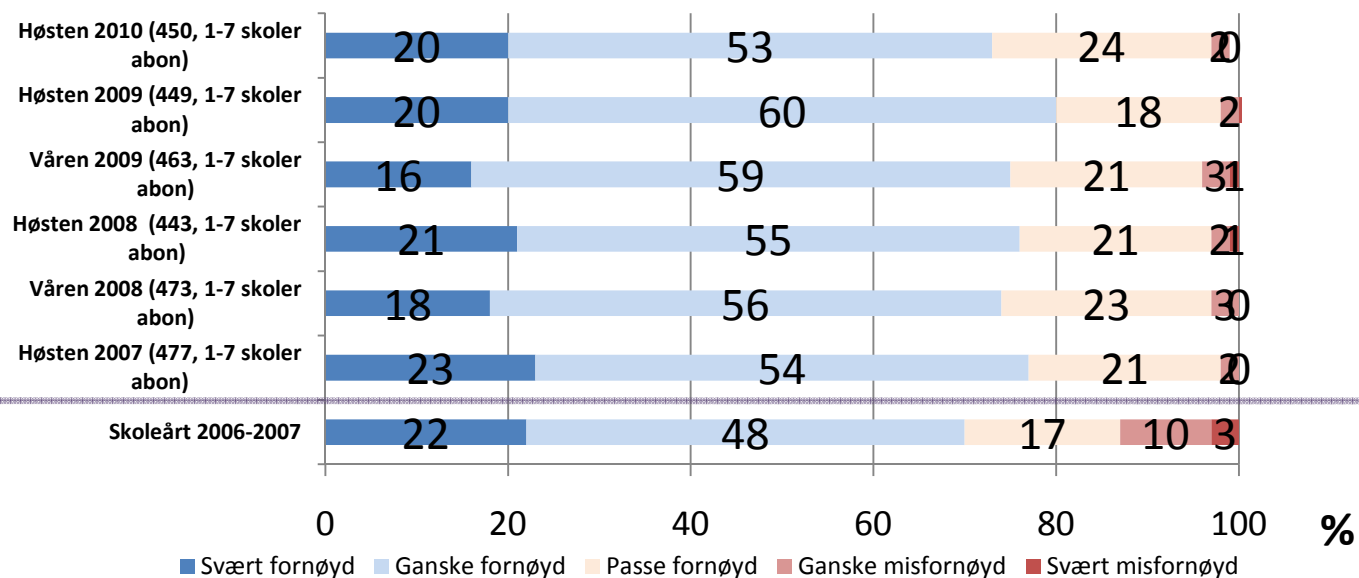
Spørsmål skolefruktansvarlige: Tenk på dine erfaringer med skolefruktordningen så langt for høsten 2009. Hvor fornøyd er du totalt sett?

Utvalg: 624 skoler med gratis frukt/grønt ordning for våren 2010.
I parentes er utvalget som har svart på spørsmålet.
Undersøkelse gjennomført ved bruk av Questback.

Fornøydheten på skoler hvor foresatte betaler er mer stabil. Her er andelen svært fornøyde vært på omtrent 20 % de siste semestrene.

Spørsmål skolefruktansvarlige: Tenk på dine erfaringer med skolefruktordningen så langt for høsten 2009. Hvor fornøyd er du totalt sett?

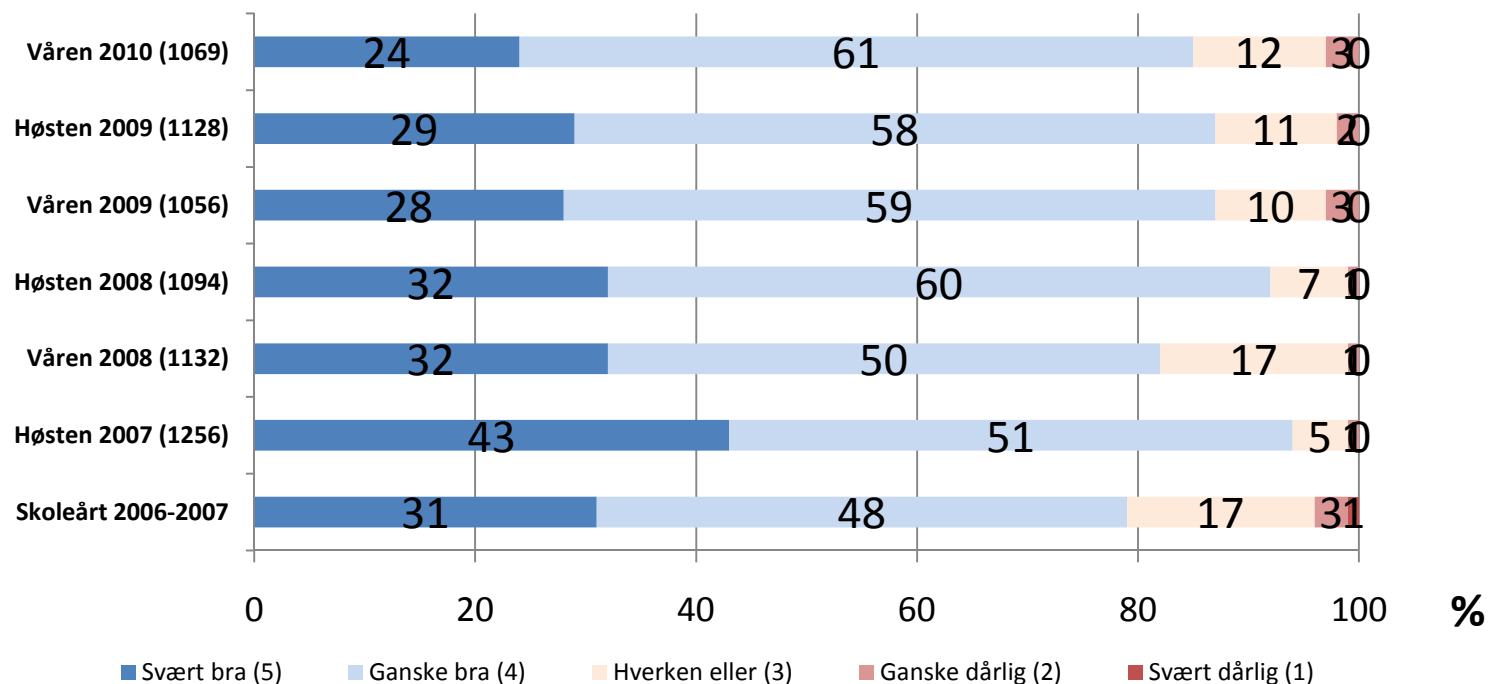
Utvalg: : 450 skoler med abonnementsordning for våren 2010.
I parentes er utvalget som har svart på spørsmålet.
Undersøkelse gjennomført ved bruk av Questback.
Resultatet for 2006/2007 er alle skoletyper i grunnskolen med abonnementsordning.

- Oppfattelse av frukten og leverandørene

Kvaliteten på frukten oppfattes fortsatt høy når den ankommer skolen. Det er 85 % svært eller ganske bra. En tendens til noen færre på "svært bra" kvalitet

Spørsmål skolefruktansvarlige: Tenk fortsatt på dine erfaringer med skolefruktordningen så langt for våren 2009. Hvordan oppfatter du følgende egenskaper ved ordningen? Svar på en skala der 1 er svært dårlig og 5 er svært bra ?

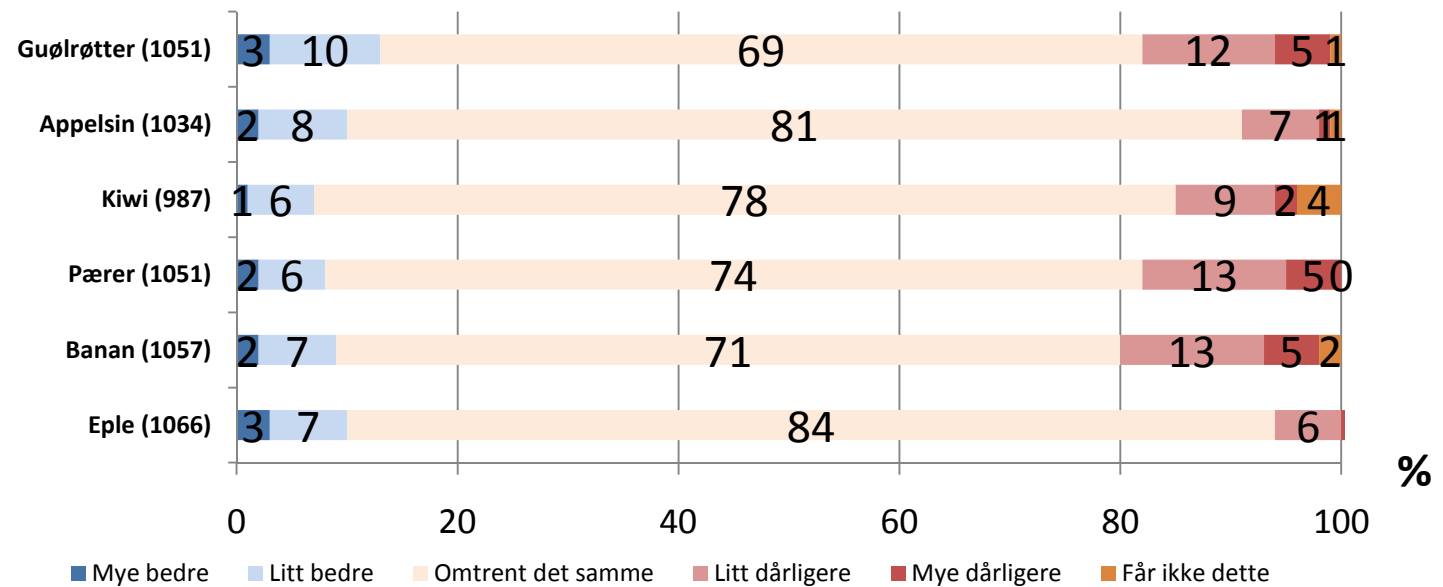
Kvaliteten på frukten når den har ankommet skolen

Utvalg: Andel som har svart står i parentes etter semesteret.
Undersøkelse gjennomført ved bruk av Questback.

De fleste skolefruktansvarlige har et inntrykk av at skolefruktene er omtrent som frukt ellers.

Spørsmål skolefruktansvarlige: Dersom du sammenligner skolefruktene med frukt du spiser ellers (for eksempel hjemme), hva synes du om de enkelte skolefruktene? Selv om du ikke spiser skolefruktene selv, så har du sikkert dannet deg et inntrykk av de enkelte fruktene. Sammenliknet med andre ..... (navn på frukt), er ..... (navn på frukt) som skolefrukt .....

Utvalg: Andel som har svart står i parentes etter hver frukt/grønnsak.

Undersøkelse gjennomført ved bruk av Questback.

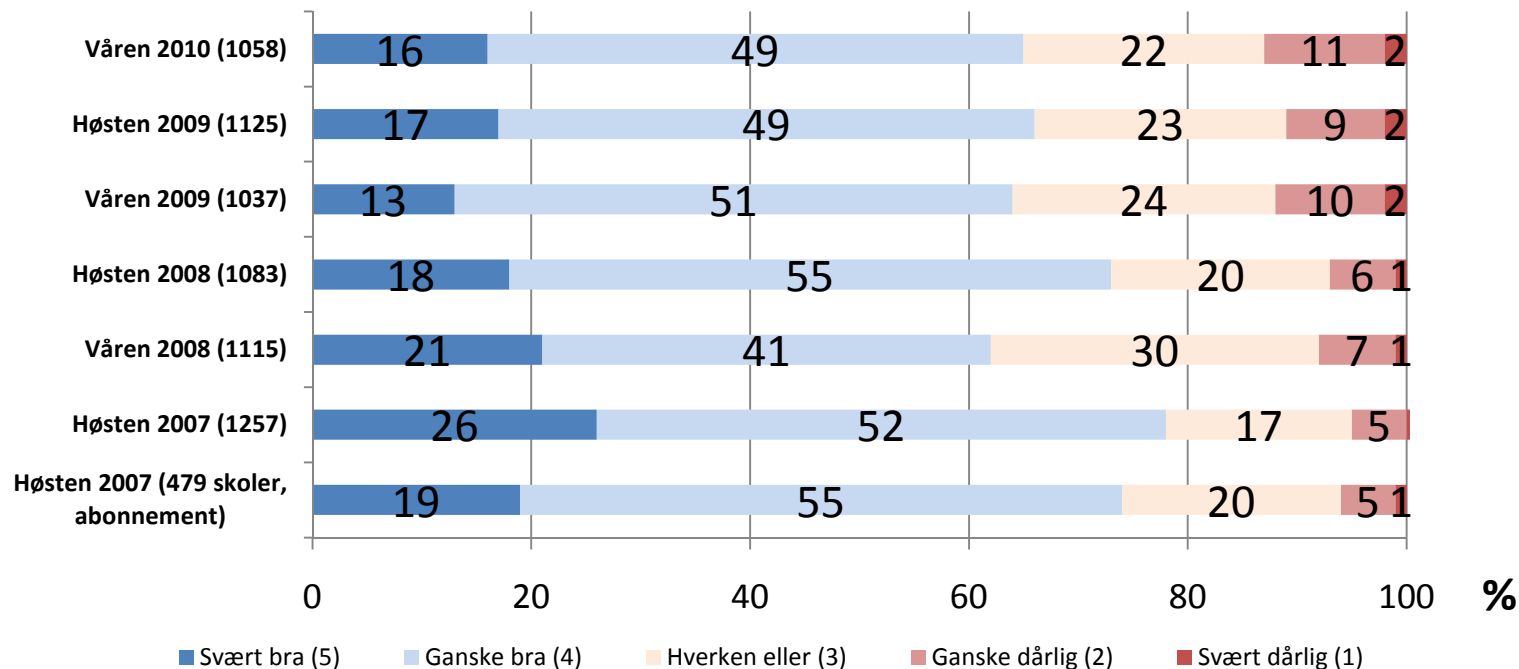
Hva som kan oppfattes dårligere med fruktene

- For gulrøtter blir det nevnt at de kan være tørre, og små posegulrøtter blir nevnt som positivt/bedre
- For bananene blir det nevnt at de enten er for umodne (grønne) eller for modne (svarte flekker, brune, bløte)
- For kiwi blir det også nevnt at de kan være for umodne (harde) eller for modne (myke/bløte). Når de er umodne er de ofte sure.
- Det at appelsinene kan være tørre er det som oftest blir nevnt som "dårligere" enn appelsiner ellers.
- De fleste som mener at pærene er dårligere enn pærer ellers, svarer at de er for modne og bløte. Noen få nevner også at pærene er for modne når de kommer til skolen.
- Det er få som nevner at epler kan være dårligere enn epler ellers. Ikke noen enkeltargumenter som skiller seg ut. Det er noen få som mener eplene kan være for små, myke, harde eller sure.

Over tid er det noen flere på skolene som oppfatter variasjon som dårlig (svært eller ganske) – fra 8 % våren 2008 til 13 % våren 2010

Spørsmål skolefruktansvarlige: Tenk fortsatt på dine erfaringer med skolefruktordningen så langt for våren 2009. Hvordan oppfatter du følgende egenskaper ved ordningen? Svar på en skala der 1 er svært dårlig og 5 er svært bra ?

Variasjon i type frukter som blir levert

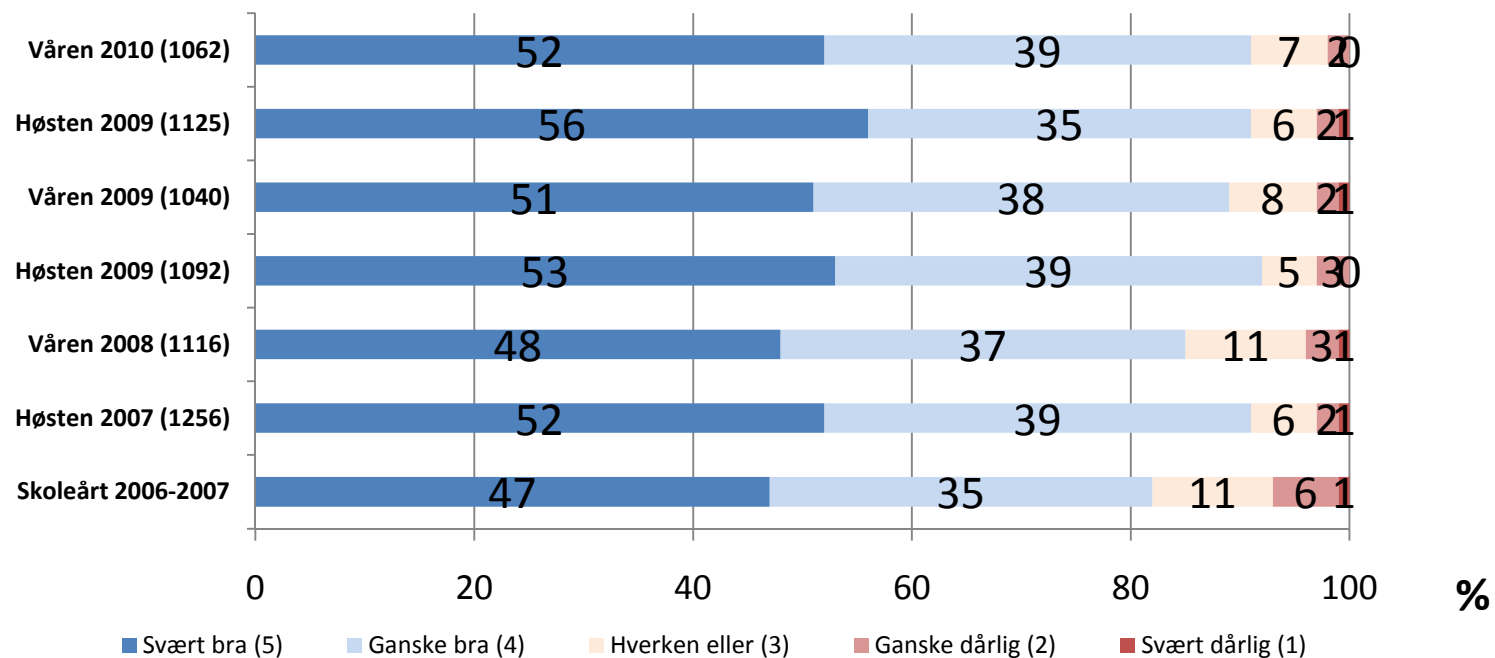

Utvalg: Andel som har svart står i parentes etter semesteret.
Undersøkelse gjennomført ved bruk av Questback.

Leveringene av frukt fra leverandøren er en faktor som har holdt seg mest stabilt meget høy.

Spørsmål skolefruktansvarlige: Tenk fortsatt på dine erfaringer med skolefruktordningen så langt for våren 2009. Hvordan oppfatter du følgende egenskaper ved ordningen? Svar på en skala der 1 er svært dårlig og 5 er svært bra ?

Leveringene av frukt fra leverandøren (pålitelighet, riktig mengde etc)

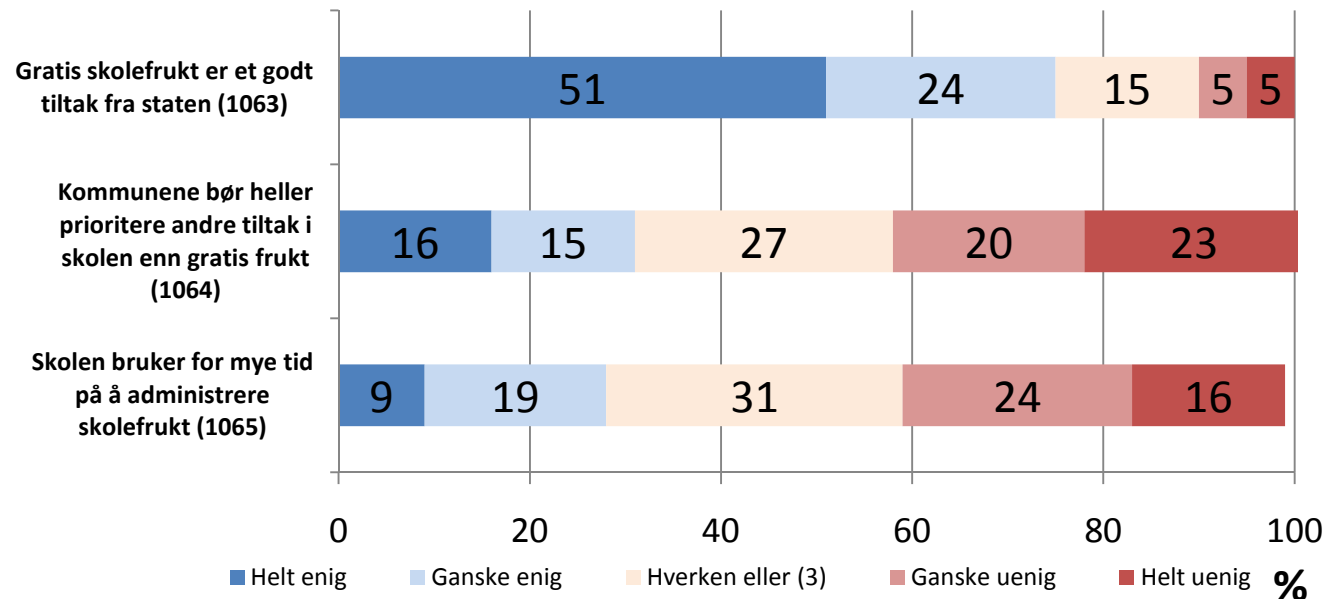
Utvalg: Andel som har svart står i parentes etter semesteret.
Undersøkelse gjennomført ved bruk av Questback.

- Holdninger knyttet til skolefrukt

Skolefrukt.no

Skolefruktansvarlige er stort sett positive til gratis frukt, og de er enige i at det er et godt tiltak fra staten. Det er også flere som er uenige enn enige i de negative utsagnene om at en heller bør prioritere andre tiltak og at det tar for mye tid å administrere skolefrukt.

Spørsmål skolefruktansvarlige: Her kommer noen utsagn knyttet til skolefruktordningen. Hvor enig eller uenig er du i utsagnene?

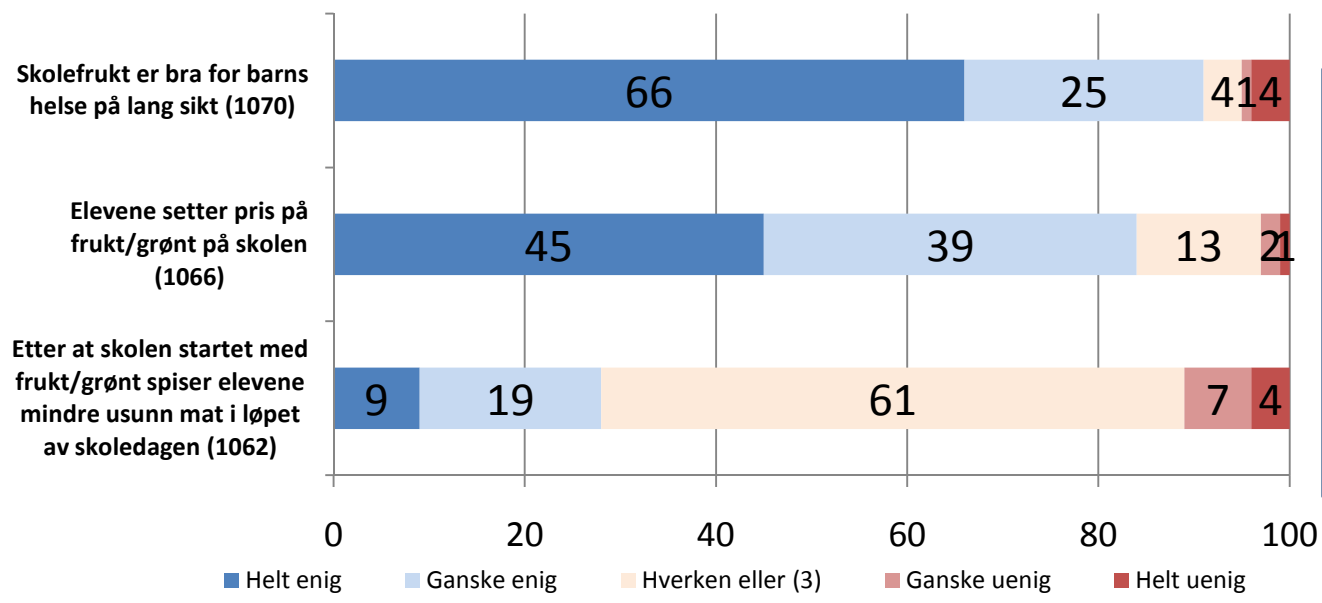

Skoler med gratis ordning er mer positive enn skoler med foreldrebetalt ordning. Blant skoler med gratis er hele 51 % uenig i at kommunene heller bør prioritere andre tiltak, mens tilsvarende andel på foreldrebetalte skoler er 32 %. Det indikerer at de skolene som opplever å få gratis frukt ser verdien i større grad enn sett utenfra.

Utvalg: Andel som har svart står i parentes etter utsagnet.
Undersøkelse gjennomført ved bruk av Questback.

Skolefruktansvarlige er enige i at skolefrukt er bra for barns helse på lang sikt og at elevene setter pris på frukt/grønt

Spørsmål skolefruktansvarlige: Her kommer noen utsagn knyttet til skolefruktordningen. Hvor enig eller uenig er du i utsagnene?

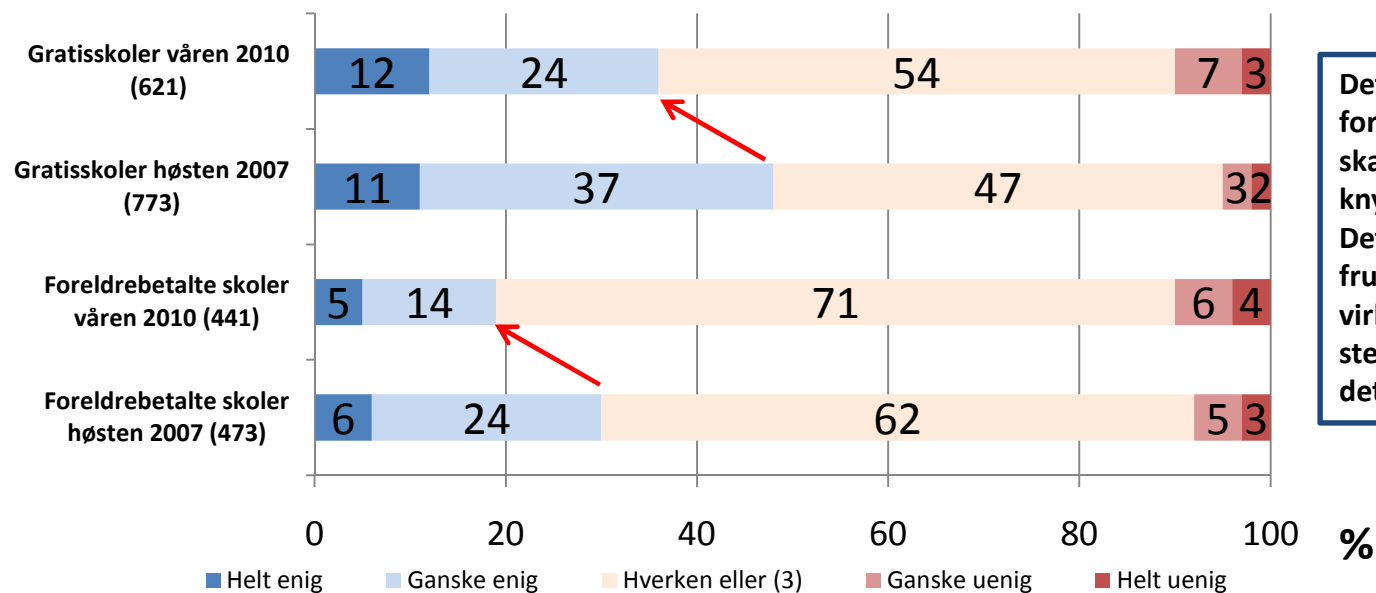

Det er flere på skoler med gratis ordning enn på skoler med foreldrebetalt ordning som opplever at elevene spiser mindre usunn mat (36 % mot 19 % enig i utsagnet) i løpet av skoledagen.

Utvalg: Andel som har svart står i parentes etter utsagnet.
Undersøkelse gjennomført ved bruk av Questback.

I løpet av en periode på to og et halvt år opplever færre skolefruktansvarlige at elevene spiser sunt i løpet av skoledagen som følge av frukt/grønt ordning.

Spørsmål skolefruktansvarlige: "Her kommer noen utsagn knyttet til skolefruktordningen. Hvor enig eller uenig er du i utsagnet?: Etter at skolen startet med frukt/grønt spiser elevene mindre usunn mat i løpet av skoledagen"

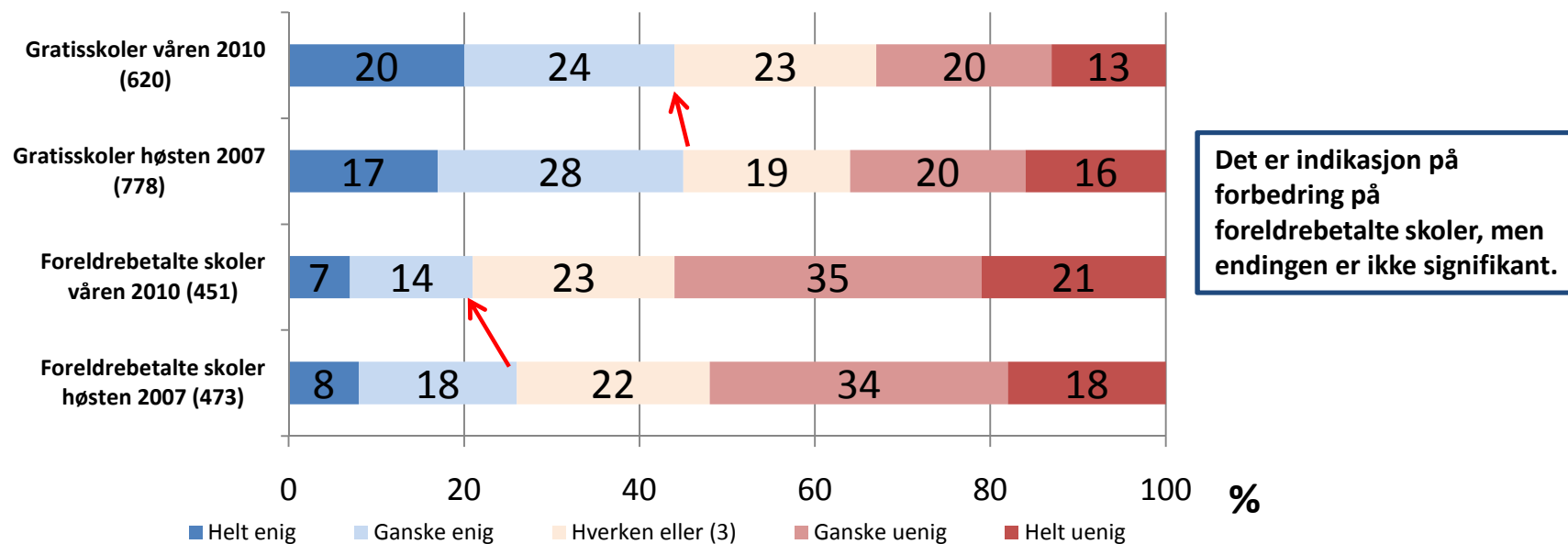

Det kan være at det har vært for lite vekt på tiltak for å skape riktige holdninger knyttet til usunn og sunn mat. Det å øke tilgjengeligheten av frukt og grønnt er et sterkt virkemiddel, men det blir enda sterkere hvis en kombinerer det med informasjonstiltak.

Utvalg: Andel som har svart står i parentes.
Undersøkelse gjennomført ved bruk av Questback.

Det blir naturlig nok mer søppel/avfall når alle på skolen deltar i fruktordningen (skoler med gratis frukt). Opplevelsen knyttet til søppel/avfall har ikke endret seg siden høsten 2007.

Spørsmål skolefruktansvarlige: "Her kommer noen utsagn knyttet til skolefruktordningen. Hvor enig eller uenig er du i utsagnet?: Med frukt/grønt på skolen blir det mye søppel/avfall på skoleområdet"

Utvalg: Andel som har svart står i parentes etter semesteret.
Undersøkelse gjennomført ved bruk av Questback.